

Светозар Чиплић је, рекламирајући геј параду као "промоцију слободе" [\[1\]](#), рекао и ово: "У једној држави, а поготово у Србији која је још и транзициона држава, с отежавајућом околношћу економске кризе, увек можете очекивати да два пола која увек постоје у једној држави буду подељена. Тај део конзервативног дела становништва напосто желимо да привучемо оном цивилизацијском и толерантном делу"

[\[2\]](#)

Или, преведено на разумљивији језик, у Србији постоје две групе грађана, једни су "цивилизовани" и "толерантни", а други нису, јер су ови први за геј параду, а ови други против. Е па зато што су ови други "конзервативни", задатак државе и јесте да те примитивне и насилне конзервативце "привуче оном цивилизацијском и толерантном делу".

У овим министровим речима јасно су изражене две ствари: вређање грађана који заступају конзервативна политичка и социјална убеђења и најаву програма "преваспитавања" и "преумљења" тог дела српских грађана.

Министар би, најпре, морао да зна да је конзервативно политичко и социјално становиште у сваком демократском систему апсолутно легитимно вредносно стајалиште. Тврдња да су конзервативци недовољно "цивилизовани" и "толерантни" представља чисту идеолошку увреду и јавни позив на дискриминацију политичких неистомишљеника. Да, господине министре за људска права, ако нисте знали, грађани у овом друштву имају право да буду и конзервативни! Грађани у овом друштву имају право да им се не свиђа таква врста "промоције слободе" каква је геј парада, имају право да одбијају идеологију хомосексуализма, имају право да им се не допада захтев за геј браковима и усвајањем деце, и имају право да то недопадање јавно изражавају!

Оно што немају права јесте да чине насиље према онима који им се не свиђају. Али, конзервативно становиште апсолутно не подразумева насиље. Насилност је одлика радикалних политичких и социјалних елемената. А свако ко и мало познаје европску политичку терминологију, зна да је "конзервативност" увек била апсолутни појмовни опозит "радикалности".

Дакле, човек има права да буде конзервативан, а да одмах не буде због тога набеђен да је насилан и примитиван. Оно што министар и цела Друга Србија, међутим, раде јесте изједначавање толеранције са захтевом за једноумљем. По министру, изгледа, не може се бити толерантан и бити конзервативан, односно изражавати недопадање у вези геј параде. Ако хоћете да будете толерантни према хомосексуалцима, по министру, изгледа да није довољно да осудите сваку употребу насиља према њима и сваку дискриминацију по сексуалној основи. Да бисте били "истински толерантни" ви морате да прихватите хомосексуалност, ви морате да пристанете на *изједначавање* хомосексуалности и хетеросексуалности, и то изједначавање у сваком погледу – од институције брака, до васпитне норме која се предаје у школи.

А ако то одбијете, ви сте не само конзервативци, већ и нецивилизовани и нетолерантни, и зато ћете бити предмет деловања државе која вас "жели да привуче оном цивилизацијском и толерантном делу". То је друга скандалозна црта ове министарске изјаве, тај јасна најава са позиција државне власти мешања у слободу избора вредносних начела код једног дела становништва, та жеља за преваспитавањем, за преумљивањем...

Наравно да држава треба да има и извесну васпитну функцију. Али, она ту функцију може легитимно да има само под условом да постоји јавни консенсус око вредности које држава хоће да прошири међу становништвом. У овом случају, рецимо, постоји јавни консенсус да је насиље према геј активистима неприхватљиво. Око пропаганде те вредности држава може и треба да се ангажује. Али, апсолутно не постоји јавни консенсус око тврдње да "Поворка поноса представља *промоцију слободе*", како рече министар.

Геј парада - и то само у случају да експлицитним сликама садо-мазо секса не крши јавни морал – јесте *коришћење* слободе. У мери у којој коришћење слободе није њена *злоупот реба*

(кроз сексуално узнемиравање или вређање јавног морала), та слобода мора бити заштићена Али, за огромну већину грађана Србије геј парада није и не може да буде *промоција*

слободе, унапређење слободе, симбол за слободу. То је само *коришћење*

слободе од стране једне социјалне групе и држава нема права да грађане који према тој групи имају негативан став (али према њој не врше насиље) убеђује у било шта, а понајмање да их сили да свој став мењају.

А када смо већ код коришћења слободе, може се том истом министру за људска права поставити и питање зашто је скуп СНП 1389 полиција забранила? [3] Реч је о скупу који се под називом "Апсолутно ненасилна свенародна српска журка сексуално недевијантних" требало да одржи ноћ уочи геј параде и заврши пола сата пре њеног почетка. Он је забрањен, а да полиција до сада није обелоданила разлоге за то. И, шта ћемо сад са слободом, односно са уставним правом на окупљање?

Замислимо, само, да се полиција сутра предомисли и, из истих тајанствених разлога безбедности, повуче дозволу за Поворку поноса? Какав би само експлозија протеста у Другој Србији настала! Вероватно би и министар Чиплић нашао за сходно да каже нешто о људским правима и уставним слободама која су овом полицијском забраном "угрожена". Али, из неких потпуно нејасних, необразложених и скривених разлога, "Поворка поноса" може, а "Апсолутно ненасилна свенародна српска журка сексуално недевијантних" не може?!

Оба скупа су за већину грађана Србије поприлично бизарна, у то има мало сумње. Али, по чему грађани Србије имају право на бизарност А, али не и на бизарност Б? Каква су то двострука мерила, с којим правом држава прави разлику између својих грађана на оне првог и оне другог реда? При томе, први не само да имају право на демонстрирање, већ и на "промоцију" од стране државе и министра, а другима полиција брани чак и да се мирно окупе?

Одговор на ова питања је једноставан – прва група грађана спада у ону половину Србије коју министар Чиплић, Б92 и Друга Србија сматрају "цивилизованом" и "напредном", а друга група грађана у ону половину која је "конзервативна" и "ретроградна". Зато грађани из групе А имају сва права, а грађани из групе Б немају ни једно.

А ако вам падне на памет да се упитате – није ли то управо школски пример онога што се назива "дискриминација"? – одговор ће бити више него једноставан: са оваквим министром за људска права, и његовим идеолошким схватањем права и државе, дискриминација по политичкој основи очигледно да је на прагу да добије статус државне политике.

Да ли ће то бити основна друштвена консеквенца и политичка поука 20. септембра?

[1] http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2009&mm=09&dd=16&nav_category=12&nav_id=381735

[2] Исто.

[3] http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2009&mm=09&dd=17&nav_category=11&nav_id=381853